

**БАЛАНС МІЖ ПРАВОМ НА ПУБЛІЧНІСТЬ ТА АВТОРСЬКИМ
ПРАВОМ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ
В ЕПОХУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ**

Коваль Ольга Миколаївна

к.ю.н., доцент,

Клименко Марія Сергіївна

студентка 4-го курсу

Київський національний університет технологій та дизайну

м. Київ, Україна

Анотація: Ця стаття досліджує перетин права на публічність та авторського права в епоху засилля штучного інтелекту (ШІ). Вона розглядає правові виклики, що правовласники долають через невизначену природу контенту, створеного ШІ, та можливість для нових правових рамок і технологічних рішень. Вирішуючи ці питання, ми можемо краще орієнтуватися у складнощах, пов'язаних з інноваціями, керованими ШІ, захищаючи індивідуальні права та сприяючи творчій свободі.

Ключові слова: ШІ, право на публічність, авторське право, приватність, генеративний інтелект.

Швидкий розвиток штучного інтелекту (ШІ) впливає на численні сфери сучасного життя, від охорони здоров'я та фінансів до розваг і творчості. Технології ШІ, такі як глибинне навчання та нейронні мережі, тепер можуть генерувати надзвичайно реалістичний та творчий контент, включаючи зображення, відео, музику та навіть художню літературу. Ці досягнення відкрили нові горизонти для креативності та інновацій, але також підняли певні юридичні та етичні питання до використання згенерованого контенту.

Одним з найбільш нагальних питань у цьому контексті є баланс між правом на публічність та авторським правом. Право на публічність захищає

осіб від несанкціонованого комерційного використання їхньої особистості, включаючи їхнє ім'я, образ та інші особистісні атрибути. З іншого боку, авторське право надає творцям виключні права на їхні оригінальні твори, включаючи право на відтворення, розповсюдження та демонстрацію цих творів [1, 2].

Оскільки ШІ здатен створювати контент, який імітує людську творчість, межі між цими правовими сферами стають розмитими [3]. Наприклад, ШІ може створювати реалістичні зображення або відео з використанням глибоких фейків з відомими особами без їхньої згоди, що потенційно порушує їхнє право на публічність. Водночас, ці твори, створені ШІ, можуть претендувати на захист авторських прав, що викликає питання про авторство та власність [1].

Право на публічність - це юридична концепція, яка надає фізичним особам контроль над комерційним використанням їхньої особистості. Це включає в себе ім'я, зображення, схожість, голос та інші відмітні особисті атрибути. Право на публічність покликане запобігти несанкціонованій експлуатації та гарантувати, що люди можуть отримувати фінансову вигоду від використання їхньої персони.

Право на публічність не є однаково визначеним у різних юрисдикціях. У Сполучених Штатах, наприклад, воно визнається законодавством штату, а не федеральним законом, що призводить до значних відмінностей у його обсязі та правозастосуванні. Деякі штати мають всеосяжні закони, в той час як інші покладаються на принципи загального права. На міжнародному рівні визнання та захист прав на публічність дуже різняться: деякі країни забезпечують надійний захист, а інші - мінімальний.

Право на публічність і авторське право часто перетинаються, коли особистість людини використовується у творі, захищеному авторським правом [4]. Наприклад, фотографія знаменитості, біографічний фільм або цифровий аватар, змодельований за образом реальної людини, можуть порушувати обидва набори прав. Цей перетин створює потенційні конфлікти і піднімає питання про обсяг і межі кожного права.

Коли особистість особи використовується у творах, захищених авторським правом, вступають у дію як права на публічність, так і авторське право. Наприклад. Фотографії та портрети: Фотографи володіють авторським правом на свої фотографії, але якщо на зображенні зображена впізнавана особа, вона може мати право на публічне використання цього зображення в комерційних цілях. Фільми та біографії: Режисери та автори володіють авторським правом на свої творіння, але використання життєвої історії або образу реальної особи без її згоди може порушувати права на публічність цієї особи. Цифрові аватари та відеоігри: Розробники можуть створювати цифрові зображення реальних людей у відеоіграх або віртуальних середовищах. Хоча гра або програмне забезпечення може бути захищене авторським правом, слід також враховувати права на публічність зображеної особи.

Питання виникають також щодо контенту, створеного штучним інтелектом.

1. Реалістичні зображення. ШІ може створювати високореалістичні зображення людей, створюючи потенційні конфлікти між авторським правом і правом на публічність:

2. Deepfakes: Створені штучним інтелектом відео, в яких обличчя однієї людини накладається на тіло іншої, часто без її згоди. Вони можуть порушувати права на публічність, навіть якщо саме відео є новим твором, захищеним авторським правом.

3. Синтетичні голоси і музика: ШІ може генерувати голоси і музику, які точно імітують реальних людей, що викликає питання про право власності та згоду.

Висновки. Перетин прав на публічність та авторського права створює як виклики, так і нові можливості для пошуку компромісів. Вирішуючи питання згоди, власності та варіативності юрисдикцій, ми можемо розробити правові рамки, які захищатимуть права людей і водночас сприятимуть інноваціям.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Царик Олеся Штучний інтелект та авторське право URL: <https://www.tsarik.com.ua/blog/shtuchniy-intelekt-ta-avtorske-pravo/> (Дата звернення 12.03.2024)
2. Олександр Мисенко Новий закон про авторське право: основні новел URL: <https://blog.liga.net/user/amyisenko/article/48757> (Дата звернення 12.03.2023)
3. Тарасенко Л.Л. Новий закон про авторське право (2022): виклики та перспективи URL: http://lsej.org.ua/12_2022/36.pdf (Дата звернення 12.03.2024)
4. Чи є об'єктом права інтелектуальної власності твори, створені штучним інтелектом URL: <https://www.legalalliance.com.ua/publikacii/ci-e-obektom-prava-intelektualnoi-vlasnosti-tvori-stvoreni-stucnim-intelektom/> (Дата звернення 12.03.2024)
5. Information interventions as a new dimension of Ukraine's cyber – vulnerability. Diorditsa, I. V., Telestakova, A. A., Koval, O. M., Nazarenko, O. A., & Nastiuk, A. A. Journal of law and political sciences. Vol. 29, issue 4 Sept. 2021 P. ISSN 2222-7288 E. ISSN 2518-5551.
6. Деякі проблеми захисту авторських прав у мережі Інтернет Україна // Коваль О. Яницька О.Л., Амбруш Г.Л. Юридичний науковий електронний журнал. 2019. № 6. С. 147–150.
7. Інтеграція штучного інтелекту в системи захисту персональних даних у сфері охорони здоров'я / Діордіца І., Коваль О. // Наука і техніка сьогодні. № 5(33) (2024). [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-5\(33\)-87-97](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-5(33)-87-97)
8. The objective side of the composition of criminal offenses encroaching on pharmaceutical activity in Ukraine / Olena Frolova, Ivan Demchenko, Ievgeniia Kovalevska, Olga Koval, Iryna Lutsenko // AD ALTA: Journal of interdisciplinary research. 2024. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/edfb23f0-9d14-4a46-8d7a-591b2a7954f4/content> (Дата звернення 12.03.2024)